

ZAUR USTAC

TÜRKAN ALPTURAN

(monoqrafiya)

(YAZARLAR DƏRNƏYİ)
LXI KİTAB

Bakı - "USTAC.AZ" nəşrləri – 2026

“TÜRKAN ALPTURAN”

Zaur Ustac (Mustafayev Zaur Mustafa oğlu) “Türkan Alpturan” (monoqrafiya)

Azərbaycan dilində. Bakı - “USTAC.AZ” nəşrləri - 2026, 66 səh.

Rəsm əsərlərinin analizi üzrə baş məsləhətçi: Lalə Əhmədova

Ön söz: Məmmədov Dilqəm Məzahir

Redaktorlar: Günnur Ağayeva və Yusuf Demirağ

Naşir: Tuncay Şəhrili

Türkan Alpturan –Hüseynlinin yaradıcılığının təqdim və təhlilindən bəhs edən bu kitab “Yazarlar” jurnalının Yaradıcılıq Komissiyasının qərarına əsasən (11.04.2026-cı il protokol № 19) çap olunur.

MÜSTƏQİL YAZARLAR KONFEDERASIYASI
“Yazarlar” jurnalının xüsusi buraxılışı (QN : 2319).
LXI buraxılış. Yazarlar XB N:061 (125) 11.04.2026.
Kod: 082-04-MZM-14-20-26

©Yazarlar.az, 2026.

©Ustac.az, 2026.

©Z.Ustac, 2026.

ÖN SÖZ

“TÜRKAN ALPTURAN”

Zaur Ustac və Türkan Alpturan (Hüseynli)

Türkan Alpturanın öz dünyası, söz dünyası

(Zaur Ustacın “Türkan Alpturan” kitabına ön söz)

Uşaqlıq dünyası rənglərin ən səmimi, ən saf danışdığı məkandır. Bu dünyada hər xətt bir hissini izidir, hər rəng bir duyğunun səsi. Gənc rəssam Türkan Alpturan (Hüseynli) də məhz belə bir daxili aləmin daşıyıcısı kimi öz yaradıcılığı ilə diqqəti cəlb edir. Onun “Sarı ördək fiquru”, “Quş yuvası”, “Yaz günü” və “Pinqvin balası” əsərləri təkcə uşaq təxəyyülünün məhsulu deyil, həm də həyatın ilkin estetik qavrayışının canlı təzahürüdür. Bu əsərlər bir həqiqəti aydın şəkildə göstərir: Türkanın öz dünyası var – saf, rəngarəng və səmimi bir dünya.

“Sarı ördək fiquru” əsərində sadəlik xüsusi bir mənə qazanır.

ZAUR USTAC

Sarı rəngin dominantlığı yalnız bir fiqurun təsviri deyil, eyni zamanda sevincin, istiliyin və uşaqlıq enerjisinin rəmzidir. Ördəyin sadələşdirilmiş forması bizə göstərir ki, Türkan üçün əsas olan detalların çoxluğu deyil, hissələrin dürüstlüyüdür. Bu rəsmdəki sakit fon və mərkəzləşdirilmiş fiqur, uşağın diqqətini bir nöqtəyə toplamaq bacarığını və daxili harmoniyasını əks etdirir.

“Quş yuvası” əsəri isə artıq bir qədər fərqli – daha kompleks və mənalı yanaşmanı nümayiş etdirir. Burada ev anlayışı, təhlükəsizlik hissi və təbiətlə bağlılıq ön plana çıxır. Rəssamın çəkdiyi quş yuvası yalnız fiziki bir məkan deyil, həm də sevgi və qayğının simvoludur. Ətrafdakı çiçəklər və rənglərin harmoniyası göstərir ki, Türkan üçün dünya gözəlliklərlə doludur və bu gözəlliklər insanın daxili aləmi ilə sıx bağlıdır. Bu əsərdə o, artıq yalnız müşahidə etmir, həm də hiss etdiyini qurur və ifadə edir.

“Yaz günü” əsərində isə həyatın oyanışı, təbiətin yenilənməsi və ümid hissi öz əksini tapır. Burada rənglər daha canlı, kompozisiya isə daha hərəkətlidir. Quşun budaq üzərində təsviri, ətrafdakı incə detallar və rəng keçidləri Türkanın müşahidə qabiliyyətinin inkişaf etdiyini göstərir. Yazın gətirdiyi dirçəliş bu rəsmdə yalnız təbiətdə deyil, həm də gənc rəssamın yaradıcılığında hiss olunur.

“Pinqvin balası” əsəri isə tamamilə başqa bir emosional çalar təqdim edir. Burada sadə, lakin çox təsirli bir obraz yaradılıb. Pinqvinin qırmızı papağı və şərfi soyuq mühitdə istilik və qorunma hissini simvolizə edir. Bu rəsmdə Türkanın empatiya qabiliyyəti özünü göstərir – o, sadəcə bir heyvan təsvir etmir, ona xarakter və duyğu verir. Bu isə artıq yaradıcı təfəkkürün daha dərin mərhələsinə keçidin göstəricisidir.

Bu dörd əsəri bir araya gətirdikdə aydın olur ki, Türkanın yaradıcılığı təsadüfi deyil. O, öz daxili dünyasını ardıcıl şəkildə

“TÜRKAN ALPTURAN”

qurur və ifadə edir. Onun rəsmlərindəki ümumi cəhət – səmimiyyət, rənglərin təmizliyi və obrazların sadəliyi – uşaq dünyasının ən qiymətli xüsusiyyətlərindəndir. Bu dünyada süni heç nə yoxdur; hər şey olduğu kimidir.

“Türkanın öz dünyası var” demək yalnız poetik bir ifadə deyil, həm də bir reallığın təsdiqidir. Bu dünya rənglərlə danışır, xətlər ilə hiss edir və hər baxan insana uşaqlığın unudulmuş duyğularını xatırladır. Əgər bu yaradıcılıq eyni istiqamətdə davam edərsə, gələcəkdə bu saf dünyanın daha da zəngin və dərin formalarını görmək mümkün olacaq. Onun tək-cə bu kitabda təqdim olunan 9 rəsm əsərindən 4-nün mövzusu quşlarla, hekayəsinin isə hər ikisinin də təbiətlə, canlılarla bağlı olması onun nə qədər həyatsevər, azad-sərbəst bir ruha sahib olduğunu göstərir. Türkanın rəsmləri bizə bir şeyi xatırladır: incəsənət yaşdan asılı deyil, hissdən asılıdır. Və bu hiss onun dünyasında artıq formalaşmağa başlayıb.

Zaur Ustacın “Rənglərin şahzadəsi” adlandırdığı gənc rəssam Türkan Alpturan (Hüseynli) tək-cə rənglərin deyil, eyni zamanda sazın da, sözün də şahzadəsidir. O, yalnız rəngkarlıqla kifayətlənməyib, musiqi ilə maraqlanır, hekayələr yazır, yaradıcı böyüklərlə dostluq edir. Onun Zaur Ustac və Yusuf Demirağ kimi sənət dostları var.

Sənə gələcək həyat yollarında yeni-yeni zirvələr fəth etməyi arzulayıram, Türkan! Yolun həmişə açıq və günəşli olsun! Hörmətli Zaur müəllimə uşaq və gənclərə dəstək olduğuna görə təşəkkür edirəm! Allah Sizi qorusun, Zaur müəllim! Var olun! Nə yaxşı ki, varsınız!

Müəllif: Məmmədov Dilqəm Məzahir

Bakı Dövlət Universitetinin Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin Psixologiya kafedrasının 6111.01-Şəxsiyyətin psixologiyası üzrə əyani doktorantı

Məmmədov Dilqəmin digər yazıları

TÜRKAN HAQQINDA

“TÜRKAN ALPTURAN”

Türkan Alpturan (Hüseynli)

Türkan Alpturan (Hüseynli) 13 aprel 2018-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. Kiçik yaşlarından rəsmə böyük marağ göstərir. Hal-hazırda rəsm təhsilini davam etdirən Türkan bu sahədə ilk təhsilini 2024-cü ildə Türkiyə Cumhuriyyətinin Eskişehir şəhərində ESAZDER-in (Eskişehir Azərbaycanlılar Dərnəyi) nəzdində olan uşaq dərnəyində almışdır.

İngilis dili təmayüllü liseyin rus dili bölməsində ikinci sinif

ZAUR USTAC

şagirdi olan Türkan öz ana dili – Azərbaycan dilini gözəl bilir, bu dildə kiçik hekayələr yazır. Eyni zamanda yapon dilini də öyrənir.

Boş vaxtlarında gimnastika ilə məşğul olur. Musiqiyə böyük marağı olan Türkan pianoda ifa etməyi də öyrənir.

Balaca rəssam-yazıçı Türkan Alpturan (Hüseynli) “Yazarlar” jurnalı tərəfindən təqdim edilən “Ziyadar” mükafatı ilə təltif olunub (№201 – 11.04.2026 – Bakı). Qeyd etdiyimiz kimi qarşıdan gələn 13 aprel Türkan balamızın doğum günüdür! Onu ad gününü və yuxarıda sadaladığımız bütün naliyyətləri münasibətilə təbrik edir, uğurlar diləyir, həyatının rəssam palitrasındakı rənglər kimi rəngarəng olmasını arzulayırıq.

Hörmətlə: **Zaur USTAC**

“Yazarlar” jurnalının baş redaktoru, AYB və AJB-nin üzvü

Daha çox məlumat: >>> Xüsusi buraxılış 61

Türkan Alpturan (Hüseynli) haqqında

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin fotoları

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri haqqında

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri haqqında

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

“TÜRKAN ALPTURAN”

TÜRKANIN FOTOLARI

(Türkan Alpturan (Hüseyinli)nin fotoları)

ZAUR USTAC

“TÜRKAN ALPTURAN”

**Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri haqqında
RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI**

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri haqqında

“TÜRKAN ALPTURAN”

ZAUR USTAC

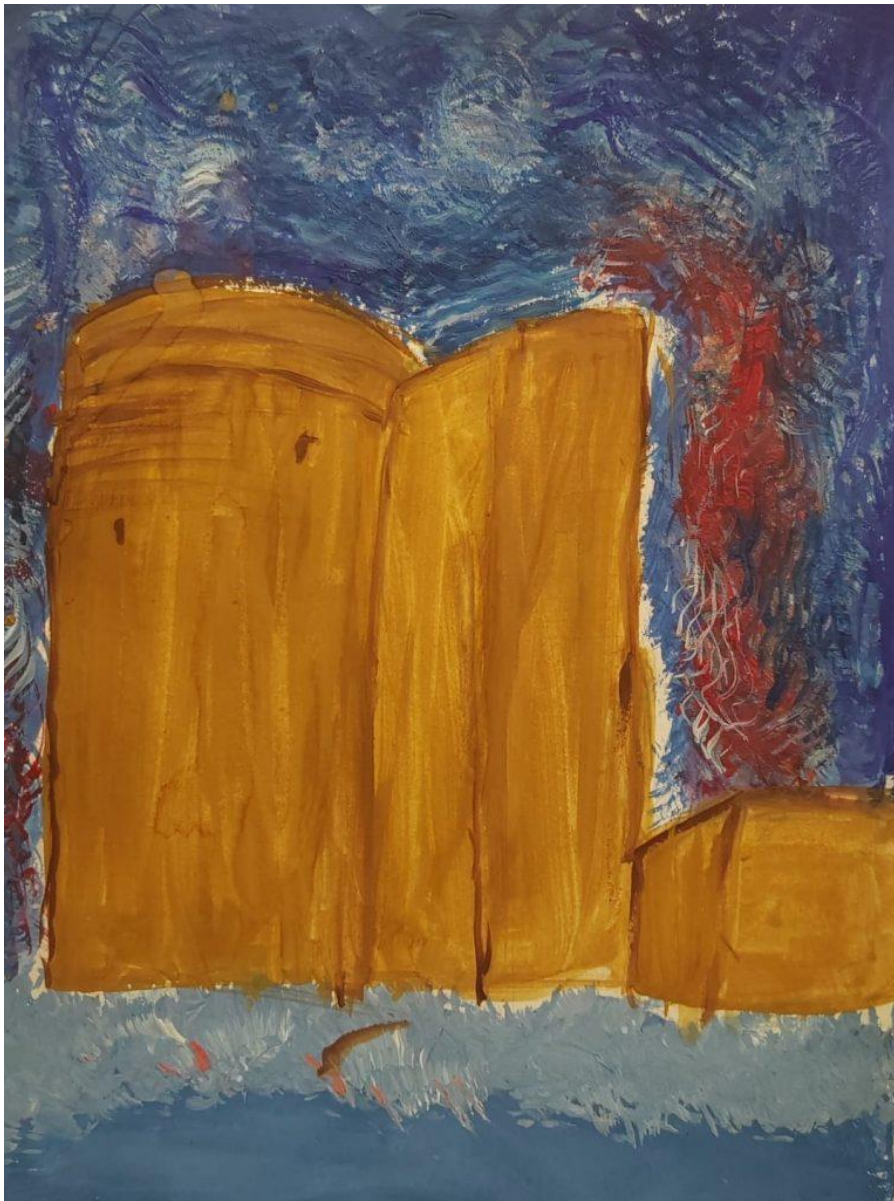
“TÜRKAN ALPTURAN”

TÜRKANIN RƏSMLƏRİ

(Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri)

“QIZ QALASI” - Türkan Alpturan (Hüseynli)

"TÜRKAN ALPTURAN"

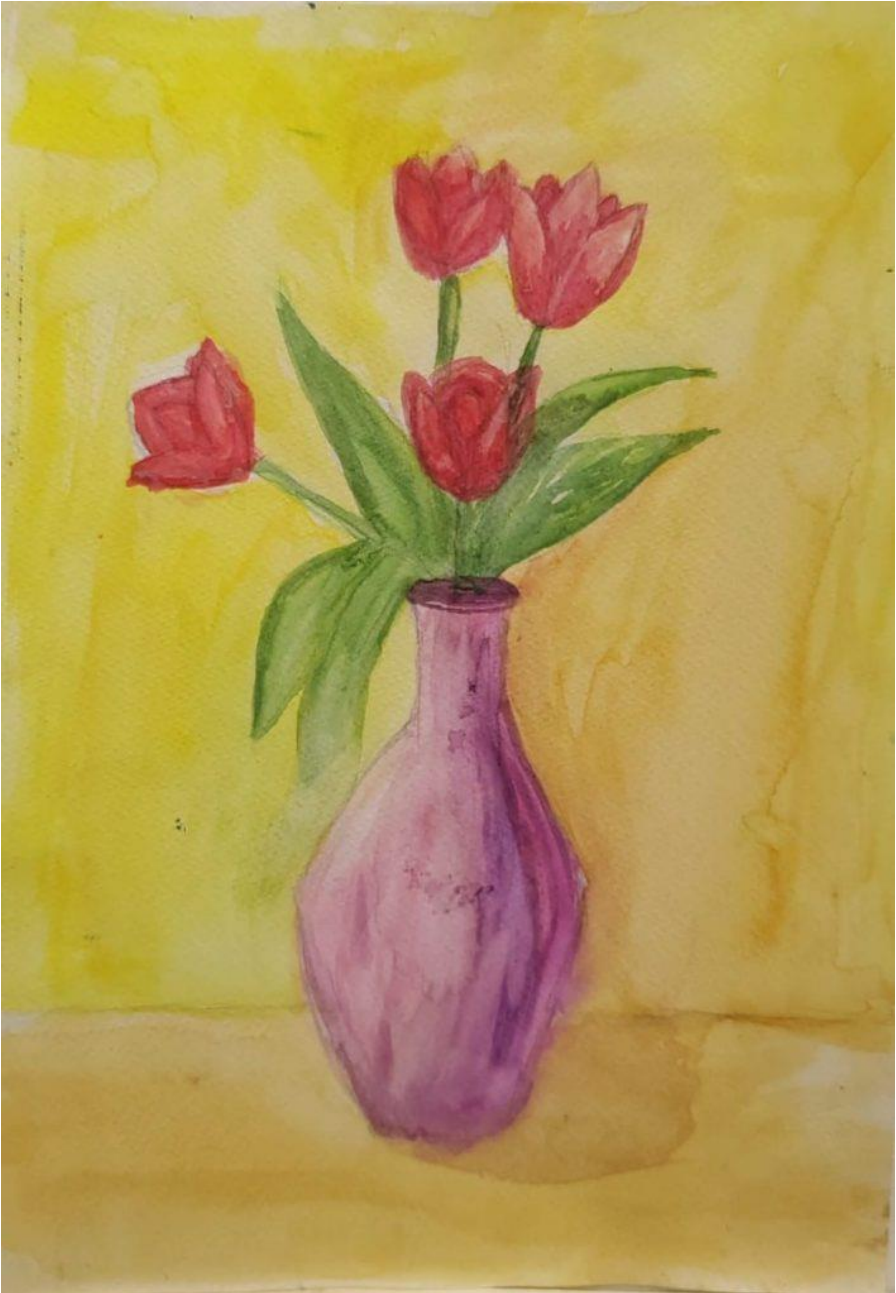

“PİNQVİN BALASI” - Türkan Alpturan (Hüseyinli)

"TÜRKAN ALPTURAN"

“TÜRKAN ALPTURAN”

ZAUR USTAC

“TÜRKAN ALPTURAN”

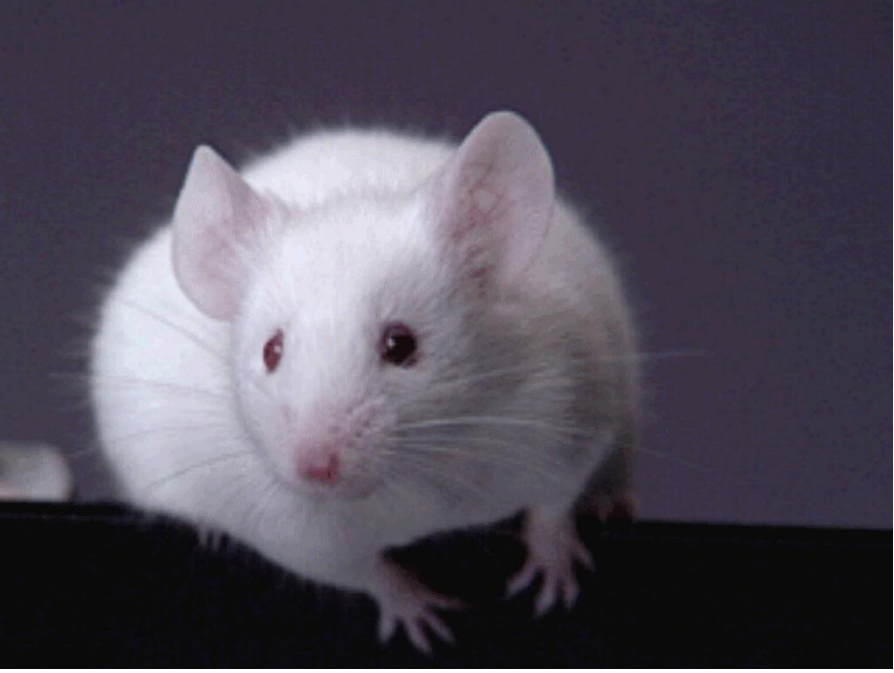
“TÜRKAN ALPTURAN”

TÜRKANIN HEKAYƏLƏRİ

(Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri)

Pambıq (*hekayə*)

Meşəyə o qədər çox yağış yağırdı ki, bütün heyvanlar islanmışdılar. Quşların yuvaları yuxarıda olduğuna görə quşlar sevinirdilər. Ağacların budaqlarındakı islaq yarpaqları qoparıb bir-birlərinə ataraq oynayırdılar.

O meşədə Pambıq adlı qəşəng bir siçan var idi. Bu siçan tək qalmışdı, onun atasını vəhşi pişik yemişdi. Anası da Pambığa yemək axtarmağa getmişdi, amma neçə gün idi ki, qayıtmamışdı. Bu incə quyruqlu qəşəng ağ siçan da ac və yuvasız qalmışdı, üst-başı palçıq olmuşdu. Yağış balaca siçanın yuvasına dolmuşdu, o da yuvadan çıxıb, yaxınlıqdakı ağacın altında təkçə ağlayırdı. Həmin ağacdakı yuvada yaşayan xeyirxah bir sincabın Pambığa yazığı gəldi, onun halına çox üzüldü. Sincab öz yuvasından bir

“TÜRKAN ALPTURAN”

hind qozu gətirdi, və onu səliqəli ilə qırdı, sonra hind qozunun suyunu Pambığa içirtti, qabığından yuva düzəltdi, meyvəsini xırda-xırda qırıb yuvanın küncünə yığdı. Pambığa da tapşırırdı ki, anası gələnə kimi yuvadan çıxmasın, acanda da hind qozunun meyvəsindən yesin. Pambıq çox sevindi, sincaba təşəkkür etdi.

O daha yağışdan qorxmurdu, öz yuvasında yeməyini yeyib anasını gözləyirdi.

Redaktə türkoloq, yazar Yusuf Demirağa məxsusdur.

Müəllif: Türkan Alpturan (Hüseynli)

Daha çox məlumat: >>> Xüsusi buraxılış 61

Türkan Alpturan (Hüseynli) haqqında

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin fotoları

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri haqqında

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri haqqında

Rəssam Türkan və panda Mimi

(hekayə)

Bir gün parkda qırmızı alma şəkli çəkirdim. Başımda qırmızı rəssam beretim var idi. Anamın mənə aldığı üstündə panda şəkli olan çəhrayı önlüyümü ilk dəfə idi ki, geyinmişdim. Birdən səs

“TÜRKAN ALPTURAN”

eşitdim. Səs gələn tərəfə baxanda gördüm ki, orada balaca, şirin bir panda dayanıb mənə baxır və gülür. Mən ona dedim:

-Sən nə qəşəng pandasan. Burada nə edirsən?

Panda mənə dedi:

-Mən Bakıya qonaq gəlmişəm. Sənin nə gözəl önlüyün var, sanki üstündə mənim şəklim var.

Bu tanışlıqdan sonra biz dost olduq. Balaca pandanın adı Mimi idi. Biz bəzən parkda görüşürdük. O mənə Yaponiyadan, oradakı dostlarından danışır. Mən də ona Türkiyədə – İstanbulda gördüyüm qağayılardan, Eskişehirdə simit verdiyim göyərçinlərdən danışırıdım.

Bir gün Mimi məni öz ad gününə qonaq çağırmışdı. Onun ad gününə çoxlu dostları gəlmişdi. Mimi bizi içində şirin kartof, balqabaq, qarğıdalı olan sendviçə və ballı, limonlu kompota qonaq elədi. Biz yedik, içdik, rəqs elədik. Sonda ad günü tortunu süfrəyə gətirəndə tort Miminin əlindən yerə düşdü və kənarları dağıldı. Yazıq Mimi çox üzüldü və ağlamağa başladı. Mən ona dedim ki, ağlamasın, indi mən tortunu düzəldəcəm. Mimiyə hədiyyə apardığım çəhrayı qızılgüllərin ləçəkləri ilə onun tortunun əzilmiş yerlərini düzəltdim. Sonra Mimi tortun üstünə ad günü şamlarını düzdü və ürəyində arzu tutub şamları üfürdü. Hamımız onu təbrik etdik, ad günü mahnısını oxuduq. Mimi yavaşca mənim qulağıma dedi:

-Bilirsən, nə arzu tutdum?

Mən dedim:

-Yox, bilmirəm.

O dedi:

ZAUR USTAC

-Səninlə Yaponiyaya gedib oradakı sakura bağçalarında
gəzməyi arzuladım.

Mən buna çox sevindim və Mimini qucaqladım.

Redaktə türkoloq, yazar Yusuf Demirağa məxsusdur.

Müəllif: Türkan Alpturan (Hüseynli)

Daha çox məlumat: >>> Xüsusi buraxılış 61

Türkan Alpturan (Hüseynli) haqqında

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin fotoları

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri haqqında

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri haqqında

“TÜRKAN ALPTURAN”

RƏSMLƏR HAQQINDA

(Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri)

Türkan Alpturan - Hüseyinlinin ümidlə boyanan üfüqləri (*“Gün batımı” rəsmi haqqında – birinci yazı*)

Uşaqlıq – saf duyğuların, təmiz baxışların və sərhədsiz xəyal gücünün dövrüdür. Məhz bu dövrdə yaranan yaradıcılıq nümunələri bəzən ən peşəkar əsərlərdən belə daha təsirli, daha səmimi olur. Gənc rəssam Türkanın təqdim etdiyi “Gün batımı” adlı bu rəsm əsəri də məhz belə bir səmimiyyətin, daxili dünyasının rənglərlə ifadəsinin bariz nümunəsidir.

Türkan (Alpturan) Hüseyinli 13 aprel 2018-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. Kiçik yaşlarından rəsmə böyük maraq göstərən Türkan artıq erkən yaşlarında dünyanı özünəməxsus şəkildə görməyi və onu kağız üzərinə köçürməyi bacarıb. Hal-hazırda rəsm təhsilini davam etdirən bu balaca istedad sahibi ilk sistemli təhsilini 2024-cü ildə Türkiyə Cumhuriyyətinin Eskişehir şəhərində ESAZDER-in nəzdində fəaliyyət göstərən uşaq dərnişində alıb. Bu, onun yaradıcılıq yolunda ilk ciddi addımlarından biri kimi xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Gənc rəssam Türkanın “Gün batımı” rəsm əsərinə nəzər saldıqda ilk baxışdan diqqəti cəlb edən əsas məqam rənglərin harmoniyası və kompozisiyanın sadəliyi ilə yanaşı dərin mənə yükü daşmasıdır. Əsərdə gün batımı təsvir olunub. Üfük xəttində qızılı və narıncı çalarların hakim olduğu günəş, sanki bir günün sonunu deyil, yeni bir başlanğıcın xəbərçisini simvolizə edir. Bu, uşağın dünyagörüşündə zamanın yalnız bir axın deyil, həm də davamlı ümid mənbəyi kimi qəbul olunduğunu göstərir.

Göy üzündə çəkilməmiş göy qurşağı isə əsərin ən təsirli elementlərindən biridir. Rənglərin ardıcıl və ahəngdar düzülüşü həyatın rəngarəngliyini, müxtəlif duyğuların bir arada mövcudluğunu ifadə edir. Göy qurşağı həm də ümidin, arzuların və gələcəyə inamın simvoludur. Türkanın bu elementi əsərinə daxil etməsi onun daxili dünyasında pozitiv enerjinin və nikbin baxışın üstünlük təşkil etdiyini göstərir.

“TÜRKAN ALPTURAN”

Rəsmdə yer alan qara siluet şəklində çəkilmiş palmalar və quşlar isə kompozisiyaya dinamika və həyat qatır. Palmalar ekzotik bir mühit təsəvvürü yaradır, eyni zamanda azadlıq və sakitlik hissini oyadır. Uçan quşlar isə sərbəstliyi, azad ruhu və sonsuz üfüqlərə doğru hərəkəti simvolizə edir. Bu detallar uşağın xəyal gücünün sərhədsizliyindən xəbər verir.

Dənizin mavi çalarlarla təsviri isə sakitlik, dərinlik və düşüncə dünyasının rəmzidir. Dalğaların sadə, lakin ifadəli çəkilişi göstərir ki, müəllif təbiətin ritmini hiss edir və onu öz baxış bucağı ilə təqdim etməyi bacarır. Su səthində əks olunan işıq və rəng keçidləri isə əsərə əlavə estetik dəyər qatır.

Bu rəsm əsəri texniki baxımdan sadə görünərsə də, məzmun etibarilə olduqca zəngindir. Burada uşağın dünyanı necə gördüyü, nələrini hiss etdiyi və hansı duyğularla yaşadığı açıq şəkildə əks olunur. Ən önəmlisi isə odur ki, Türkan balamız artıq bu yaşında rənglər vasitəsilə öz fikrini ifadə etməyi bacarır ki, bu da gələcəkdə onun daha böyük uğurlara imza atacağından xəbər verir.

Gənc rəssamın yaradıcılığı bir daha sübut edir ki, incəsənət yaş tanımır. Əsas olan duymaq, görmək və bunu ifadə edə bilməkdir. Türkan Alpturan - Hüseynlinin bu əsəri isə həm onun istedadının ilkin parıltısı, həm də gələcək yaradıcılıq yolunun ümidverici başlanğıcı kimi dəyərləndirilə bilər.

Şübhəsiz ki, belə istedadlı uşaqların vaxtında aşkar olunması, dəstəklənməsi və inkişaf etdirilməsi cəmiyyətin mədəni gələcəyi üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Türkan Alpturan - Hüseynli kimi gənc fidanların yetişməsi isə sabahın güclü sənətkarlarının formalaşmasının təməlini qoyur.

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

Rəsm əsərlərinin analizi üzrə baş məsləhətçi:

Psixoloq Lalə Əhmədova

Türkan Alpturan - Hüseyinlinin “Yazın gəlişi” əsəri haqqında (*ikinci yazı*)

Təsviri sənət insanın daxili aləminin ən saf və birbaşa ifadə vasitələrindən biridir. Xüsusilə uşaq və yeniyetmə rəssamların əsərlərində bu saflıq daha aydın hiss olunur. Gənc rəssam Türkan Alpturan - Hüseyinlinin “Yazın gəlişi” adlı əsəri də məhz belə səmimi, təbii və duyğularla zəngin yaradıcılıq nümunəsidir. Bu tablo yalnız bir təbiət təsviri deyil, həm də ümidin, yenilənmənin və saf duyğuların bədii ifadəsidir.

Əsərə ilk baxışda diqqəti cəlb edən əsas məqam onun rəng palitrasıdır. Rəssam yaz fəslinin xarakterik çalarlarını – yaşılın müxtəlif tonlarını, göyün sakit mavilərini və çiçəklərin parlaq rənglərini ustalıqla bir araya gətirmişdir. Yaz fəslə təbiətin oyanışı, həyatın yenidən başlanğıcı kimi qəbul olunur və bu xüsusiyyətlər əsərdə açıq şəkildə hiss olunur. Təbiətdə baş verən bu dəyişikliklər insan psixologiyasına da müsbət təsir göstərir, ona enerji və ruh yüksəkliyi bəxş edir . Türkanın əsəri də məhz bu müsbət enerjini tamaşaçıya ötürməyi bacarır.

Kompozisiyanın mərkəzində geniş çəmənlik təsviri yer alır. Bu çəmənlikdə müxtəlif rəngli güllər – qırmızı, mavi, sarı tonlarda təsvir olunmuş çiçəklər həyatın rəngarəngliyini simvolizə edir. Güllərin müxtəlif ölçülərdə verilməsi isə perspektiv hissini gücləndirir və əsərə dinamika qatır. Bu çiçəklər yalnız təbiətin elementi deyil, həm də sevincin, ümidin və gələcəyə inamın rəmzidir.

Əsərin sol hissəsində yerləşən ağac və onun altında təsvir olunmuş kiçik fiqur xüsusi diqqət çəkir. Bu fiqur sanki təbiətlə dialoq halındadır – ya dua edir, ya da sadəcə yazın gəlişini hiss edərək ona heyran qalır. Bu detal əsərə fəlsəfi mənə qatır: insan və təbiət vəhdəti, insanın təbiət qarşısında kiçik, lakin duyğusal varlıq olması ideyası ön plana çıxır.

Rəsmi aşağı hissəsində verilmiş kiçik su hövzəsi isə həyatın

“TÜRKAN ALPTURAN”

davamlılığını, təbiətin dövrənini simvolizə edir. Suyun içindəki detallar – balıqları xatırladan formalar, su bitkiləri – kompozisiyanı zənginləşdirir və onu daha canlı edir. Bu elementlər uşağa xas müşahidə qabiliyyətinin və təxəyyülün gücünü göstərir.

Göy üzündə çəkilmiş ay fiquru isə əsərə xüsusi poetik çalar verir. Adətən yaz mövzulu rəsmlərdə günəş dominant olur, lakin burada ayın seçilməsi rəssamın fərqli baxışını nümayiş etdirir. Bu, həm də gecə ilə gündüzün, sakitliklə oyanışın vəhdətini ifadə edə bilər.

Türkan Alpturan - Hüseyinlinin bu əsərində diqqət çəkən ən mühüm cəhətlərdən biri onun səmimiyyətidir. Burada akademik qaydalardan daha çox duyğu, təmiz baxış və uşağa xas fantaziya ön plandadır. Bu isə əsəri daha təsirli və yadda qalan edir. Belə işlər göstərir ki, gənc rəssamın yaradıcılıq potensialı kifayət qədər yüksəkdir və düzgün istiqamətləndirildikdə gələcəkdə daha yetkin və dərin əsərlər ortaya qoya bilər.

Publisistik baxımdan yanaşdıqda, “Yazın gəlişi” əsəri tək-cə bir rəsm deyil, həm də bir mesajdır. Bu mesaj insanları təbiətə daha həssas yanaşmağa, onun gözəlliklərini görməyə və qiymətləndirməyə çağırır. Eyni zamanda, bu əsər uşaqların yaradıcılıq imkanlarının dəstəklənməsinin nə qədər vacib olduğunu bir daha göstərir.

Nəticə etibarilə, Türkan Alpturan - Hüseyinlinin “Yazın gəlişi” əsəri həm estetik, həm də mənəvi baxımdan dəyərli bir yaradıcılıq nümunəsidir. Bu tablo baharın tərəvətini, uşaqlıq saflığını və insanın təbiətlə harmoniyasını özündə birləşdirərək tamaşaçıya sadə, lakin dərin bir duyğu yaşadır.

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

Rəsm əsərlərinin analizi üzrə baş məsləhətçi:

Psixoloq Lalə Əhmədova

Türkan Alpturan - Hüseyinlinin “Sarı ördək fiquru”

(üçüncü yazı)

Müasir dövrdə incəsənətin ən saf, ən təbii və ən təsirli qatlarından biri məhz uşaq yaradıcılığıdır. Bu baxımdan gənc rəssam Türkan Alpturan - Hüseyinlinin təqdim olunan əsəri sadəliyi ilə diqqət çəksə də, mahiyyət etibarilə dərin emosional və estetik yük daşıyan bir sənət nümunəsidir. Bu rəsmdə ilk baxışdan sarı rəngli balaca bir ördək təsviri görünə də, əslində burada uşaq dünyasının təmizliyi, həyatın ilkin duyğuları və rənglərin psixoloji dili öz əksini tapır.

Əsərin mərkəzində yerləşən sarı ördək fiquru kompozisiyanın əsas ideya daşıyıcısıdır. Sarı rəng təsadüfi seçilməmişdir. Rənglərin psixologiyasında sarı günəşin, istiliyin, sevincin və həyat enerjisinin rəmzi hesab olunur. Türkanın bu seçimi onun daxili dünyasında hökm sürən nikbinliyi və saf duyğuları əks etdirir. Ördəyin sadələşdirilmiş forması isə uşaq təfəkkürünün birbaşa, filtersiz və səmimi baxışını nümayiş etdirir. Burada akademik realizmdən çox, hisslərin və təsəvvürün ön planda olması diqqəti cəlb edir.

Fonun açıq mavi çalarlarla işlənməsi əsərin ümumi ovqatını tamamlayır. Mavi rəng sakitliyin, sonsuzluğun və xəyalın simvoludur. Bu fon üzərində sarı ördəyin daha da qabarıq görünməsi rəssamın instinktiv kompozisiya duyumuna malik olduğunu göstərir. Aşağı hissədəki yaşıl tonlar isə təbiətin, həyatın davamlılığının və yenilənmənin rəmzi kimi çıxış edir. Beləliklə, üç əsas rəng – sarı, mavi və yaşıl – əsərdə harmonik bir üçlük yaradaraq vizual balans qurur.

Rəsmdə diqqət çəkən digər mühüm cəhət formaların sadəliyidir. Ördəyin konturları sərt deyil, yumşaq keçidlərlə verilib. Bu isə əsərə dinamik yox, daha çox sakit və müşahidə xarakterli bir aura bəxş edir. Göz detalının xüsusi vurğulanması isə fiqura müəyyən canlılıq qatır. Bu kiçik detal vasitəsilə rəssam

“TÜRKAN ALPTURAN”

obrazı “canlandırmağa” nail olur.

Publisistik baxımdan bu əsər yalnız bir uşaq rəsmi kimi deyil, həm də gələcək potensialın göstəricisi kimi qiymətləndirilməlidir. incəsənət tarixində bir çox böyük rəssamların yaradıcılığı məhz bu cür sadə, lakin səmimi eskizlərlə başlamışdır. Türkan Alpturan - Hüseyinlinin əsərində də müşahidə olunan rəng duyumu, kompozisiya instinkti və obraz yaratmaq bacarığı onun gələcəkdə bu sahədə daha uğurlu nəticələr əldə edə biləcəyinə işarə edir.

Eyni zamanda bu rəsmdə uşaqlara xas olan azadlıq hissi açıq şəkildə hiss olunur. Burada heç bir çərçivə, heç bir məcburi qayda yoxdur. Rəssam istədiyi kimi görür, hiss edir və bunu rənglər vasitəsilə ifadə edir. Məhz bu sərbəstlik incəsənətin ən qiymətli xüsusiyyətlərindən biridir.

Nəticə etibarilə, Türkan Alpturan - Hüseyinlinin bu əsəri sadəliyin içində gizlənən dərinliyi ilə seçilir. Bu rəsmdə həm uşaqılıq saflığı, həm də yaradıcı potensialın ilkin şərtləri öz əksini tapır. Bu cür əsərlər bizə xatırladır ki, incəsənətin əsası texnikadan əvvəl hissdır – və Türkan bu hissi artıq kətan üzərinə köçürməyi bacarır.

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

Rəsm əsərlərinin analizi üzrə baş məsləhətçi:

Psixoloq Lalə Əhmədova

Türkan Alpturan (Hüseyinli)nin rəsmləri

Türkan Alpturan (Hüseyinli)nin hekayələri

Türkan Alpturan (Hüseyinli)nin rəsmləri haqqında

Türkan Alpturan - Hüseynlinin “Çiçəkli 8” əsəri haqqında *(dördüncü yazı)*

Müasir Azərbaycan təsviri sənətində gənc nəslin nümayəndələri (uşaq və yeniyetmələr) öz fərdi baxış bucaqları, səmimi ifadə vasitələri və duyğusal yanaşmaları ilə seçilir. Bu baxımdan gənc rəssam Türkan Alpturan - Hüseynlinin “Çiçəkli 8” əsəri həm ideya, həm də bədii ifadə baxımından diqqətəlayiq nümunə kimi dəyərləndirilə bilər.

Əsərin kompozisiya mərkəzində yerləşən “8” rəqəmi ilk baxışda sadə bir forma təsiri bağışlasa da, əslində çoxqatlı mənə yükü daşıyır. Bu rəqəm sonsuzluğun işarəsini xatırladır və həyatın davamlılığı, zamanın dövriyyəsi, yenilənmə və əbədilik ideyalarını simvolizə edir. Rəssamın bu formaya müraciəti təsadüfi deyil – burada həm də qadın başlanğıcının, zərifliyin və həyatverici enerjinin rəmzi gizlənilir. Yəqin ki, Türkan balamız anasına “8 mart” hədiyyəsi kimi başlayıb ərsəyə gətirdiyi bu əsər adi bayram münasibətilə hazırlanmış açıqcadan daha çoxunu özünüdə ehtiva edir.

Əsərin fonunda istifadə olunan sakit mavi tonlar tamaşaçıya sükunət və harmoniya hissi aşılayır. Mavi rəng burada həm səma, həm də ruhani təmizlik anlamında çıxış edir. Bu fon üzərində yerləşdirilmiş çəhrayı rəngli “8” forması isə sevgi, incəlik və mərhəmət kimi insani keyfiyyətləri ön plana çıxarır, mükəmməlliyi, tamlığı simvolizə edir. Rənglərin bu cür kontrast və eyni zamanda ahəngdar istifadəsi rəssamın estetik duyumunun yetkinliyindən xəbər verir.

Əsərin ətrafını bəzəyən çiçəklər isə kompozisiyanın ən canlı və emosional hissəsidir. Qırmızı, sarı və bənövşəyi çiçəklər həyatın müxtəlif çalarlarını, duyğuların rəngarəngliyini ifadə edir. Qırmızı çiçəklər ehtirası – həyat eşqini və enerjini, sarı çiçəklər ümid və işığı, bənövşəyi tonlar isə dərinlik və düşüncəni simvolizə edir. Bu çiçəklərin “8” fiqurunun ətrafında

“TÜRKAN ALPTURAN”

yerləşdirilməsi həyatın gözəlliklərinin məhz bu sonsuz dövrün içində çiçəkləndiyini göstərir.

“Çiçəkli 8” əsəri eyni zamanda qadın dünyasına incə bir ithaf kimi də qəbul oluna bilər. “8” rəqəmi vizual olaraq qadın silüetini xatırladır və çiçəklərlə birlikdə təqdim olunması qadının təbiətlə, həyatla və yaradıcılıqla ayrılmaz bağını vurğulayır. Bu yanaşma əsərə həm fəlsəfi, həm də emosional dərinlik qatır.

Texniki baxımdan əsərdə sərbəst fırça vuruşları, sadə lakin təsirli formalar diqqəti cəlb edir. Rəssam detallara həddindən artıq yüklənmədən, əsas ideyanı aydın və təsirli şəkildə təqdim etməyi bacarıb. Bu işə gənc rəssamın artıq formalaşmaqda olan fərdi üslubunun göstəricisidir.

Nəticə etibarilə, “Çiçəkli 8” sadəcə dekorativ bir tablo deyil, həyatın sonsuz axarını, qadınlığın gözəlliyini və təbiətin əbədi yenilənməsini özündə birləşdirən poetik bir vizual əsərdir. Türkan Alpturan - Hüseyinlinin bu əsəri onun gələcək yaradıcılıq yolunda daha böyük uğurların müjdəçisi kimi qiymətləndirilə bilər. Yolun daim açıq və gül-çiçək olsun, Türkan xanım – rənglərin şahzadəsi!

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

Rəsm əsərlərinin analizi üzrə baş məsləhətçi:

Psixoloq Lalə Əhmədova

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri haqqında

Türkan Alpturan - Hüseynlinin “Qız qalası” adlı əsəri (*beşinci yazı*)

Azərbaycan təsviri sənətində milli simvolların bədii təcəssümü hər zaman xüsusi yer tutmuşdur. Bu baxımdan gənc rəssam Türkan Alpturan - Hüseynlinin “Qız qalası” adlı əsəri həm mövzu seçimi, həm də ifadə vasitələri ilə diqqət çəkən və dərin mənalar daşıyan yaradıcılıq nümunəsi kimi qiymətləndirilə bilər.

Əsərin adı birbaşa Azərbaycanın ən qədim və sirli memarlıq abidələrindən biri olan Qız qalası ilə bağlıdır. Bu qala yalnız memarlıq nümunəsi deyil, həm də xalq yaddaşında yaşayan rəvayətlər, miflər və tarixi yaddaşın daşıyıcısıdır. Qız qalası əsrlər boyu həm müdafiə tikilisi, həm də sirli hadisələrin mərkəzi kimi qəbul edilmiş, müxtəlif əfsanələrlə zənginləşmişdir .

Türkan Alpturan - Hüseynli bu məşhur abidəni realist detallarla deyil, daha çox simvolik və abstrakt yanaşma ilə təqdim edir. Bu isə əsəri yalnız təsviri yox, həm də fəlsəfi düşüncə predmetinə çevirir.

Rəsmə diqqətlə baxdıqda, ön planda iri, qızılı-sarı tonlarda təsvir olunmuş silindrik formalar diqqəti cəlb edir. Bu formalar birbaşa Qız qalasının strukturunu xatırladır, lakin klassik təsvirçilikdən uzaqdır. Rəssam burada konkret memarlıq dəqiqliyindən çox, formanın ruhunu təqdim etməyə çalışır.

Fon isə dinamik mavi və qırmızı rənglərin toqquşması ilə verilib:

-Mavi tonlar – səmanı, zamanın axarını və sakitliyi simvolizə edir,

-Qırmızı isə, ocağı, alovu, atəşi – qaynar ruhumuzu, Günəşi, istiliyi, hərərəti simvolizə edir. Yəqin ki, Türkan bəlamız Qız qalasının yanında “bu möhtəşəm tonqalı qalayanda” Bayram çərşənbələrimizdən ilhamlanıb.

Bu rəng qarşılıqlı əsərin emosional yükünü artırır və

“TÜRKAN ALPTURAN”

tamaşaçını passiv müşahidəçidən aktiv düşünən subyektdə çevirir.

Əsərdə diqqət çəkən əsas cəhətlərdən biri də onun abstrakt xarakteridir. Qız qalası burada konkret daş tikili kimi yox, yaddaşın, keçmişin və milli kimliyin simvolu kimi təqdim olunur. Rəssamın istifadə etdiyi sərbəst fırça vuruşları və qeyri-dəqiq konturlar aşağıdakı fikirləri formalaşdırır:

- Tarix yalnız faktlardan ibarət deyil, həm də hisslər və xatirələrdir,
- Keçmiş zamanla silinmir, sadəcə forması dəyişir,
- Milli dəyərlər hər nə qədər dəyişsə də, öz mahiyyətini qoruyur.

Türkan Alpturan - Hüseyinlinin bu əsərində xüsusi vurğulanmalı məqamlardan biri də gənc rəssam təfəkkürüdür. O, klassik mövzuya fərqli yanaşaraq onu müasir incəsənətin dili ilə yenidən təqdim edir. Bu isə göstərir ki:

- Gənc nəsil (uşaq və yeniyetmələr) milli irsə biganə deyil,
- Əksinə, onu yeni forma və üslublarla yaşadır.

“Qız qalası” əsəri sadəcə bir memarlıq abidəsinin təsviri deyil. Bu, Azərbaycan tarixinin, mədəniyyətinin və milli kimliyinin bədii interpretasiyasıdır. Türkan Hüseyinli bu əsər vasitəsilə tamaşaçını düşünməyə, keçmişə fərqli baxmağa və sənətin sərhədsiz ifadə imkanlarını dərk etməyə dəvət edir.

Bu rəsm bir daha sübut edir ki, incəsənət yalnız gördüyümüzü deyil, hiss etdiyimizi də danışır – və bəzən ən dərin həqiqətlər məhz abstrakt formaların içində gizlənir.

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

Rəsm əsərlərinin analizi üzrə baş məsləhətçi:

Psixoloq Lalə Əhmədova

Türkan Alpturan (Hüseyinli)nin rəsmləri haqqında

Rəngli sükutun dili – çiçəklər nə deyir?

(“Vaz və 4 çiçək”lə söhbət – altıncı yazı)

Gənc rəssam Türkan Alpturan - Hüseyinlinin “Vaz və 4 çiçək” adlı əsəri ilk baxışda sadə, zərif və estetik bir natürmort təsiri bağışlasa da, bu rəsmnin dərinliyinə endikcə onun sadəcə çiçəklərdən və bir vazdan ibarət olmadığını anlayırıq. Bu əsər, əslində, ailə modelinin – ata, ana, bacı və qardaşdan ibarət olan dörd nəfərlik birliyin psixoloji və emosional harmoniyasını simvolik şəkildə əks etdirən incə bir bədii ifadədir.

Rəsmdə diqqəti ilk çəkən məqam dörd qırmızı çiçəyin bir vaz içində yerləşdirilməsidir. Psixologiyada qırmızı rəng həyat enerjisini, sevgini, bağlılığı və bəzən də emosional intensivliyi ifadə edir. Bu çiçəklərin hər biri ayrı-ayrı fərdləri – ailə üzvlərini təmsil edir. Onların eyni kökdən çıxaraq bir vazda toplanması isə ailə bağlarının möhkəmliyini və birgə var olmağın vacibliyini göstərir.

Vazın özü burada sadəcə bir qab deyil – o, ailənin təməlini, ev mühitini, valideynlərin yaratdığı təhlükəsiz və qoruyucu atmosferi simvollaşdırır. Bənövşəyi çalarlı vaz rəngi psixoloji baxımdan sakitlik, dərinlik və mənəvi zənginlik anlamı daşıyır. Bu isə onu göstərir ki, ailə yalnız fiziki deyil, həm də emosional və mənəvi bir sığınacaqdır.

Dörd çiçəyin forması və yerləşməsi də təsadüfi deyil. Onlardan biri bir qədər kənara yönəlib – bu, fərdiliyi, ailə daxilində hər bir üzvün özünəməxsus xarakterə malik olduğunu göstərir. Digərləri isə bir-birinə daha yaxın, sanki bir-birini tamamlayan vəziyyətdədir. Bu isə ailə üzvləri arasında qarşılıqlı dəstək və empatiyanın mövcudluğunu əks etdirir.

Yaşıl yarpaqlar isə inkişafı, yenilənməni və həyatın davamlılığını ifadə edir. Ailə psixologiyasında bu, xüsusilə uşaqların – bacı və qardaşın böyümə prosesində valideynlərin rolu ilə sıx bağlıdır. Yarpaqların çiçəkləri qoruması və onları

“TÜRKAN ALPTURAN”

tamamlaması valideyn qayğısının vizual metaforası kimi çıxış edir.

Fonun sarı tonlarda işlənməsi isə rəsmın ümumi emosional fonunu müəyyənləşdirir. Sarı rəng psixologiyada istilik, sevinc və ümid rəmzidir. Bu, ailə daxilində mövcud olan pozitiv atmosferi, sevgi dolu münasibətləri və gələcəyə inamı simvolizə edir. Eyni zamanda, fonun yumşaq keçidlərlə verilməsi ailə həyatının dinamik, lakin harmonik axarını xatırladır.

Bu əsərdə diqqət çəkən əsas psixoloji məqam odur ki, fərqli xarakterlərə malik dörd fərd bir məkanda – eyni vazda – harmonik şəkildə mövcuddur. Bu, sağlam ailə modelinin əsas prinsiplərindən biridir. Fərqliliklərə baxmayaraq birgəlik, qarşılıqlı anlayış və emosional bağlılığı ifadə edir. Detallara keçsək, mərkəzdə aşağıda çəkilmiş çiçək ananı təmsil edir. Ananın qucağından yüksələn iki qoşa çiçək isə Türkan və qardaşını simvolizə edir. Bir az kənarda olan çiçək isə atadır. Türkan özünü ataya yaxın ən kiçik ölçülü çiçək – qönçə kimi təsvir edib. Ananasın qucağında, özündən böyük qardaşının yanında və atasının nəzarətində özünü çox xoşbəxt və dəyərli hiss edir. Digər çiçəklərə nisbətən daha böyük və gözəgəlimli çəkdiyi – qardaşını simvolizə edən çiçəyə sığınması onun qardaşına çox böyük önəm verdiyindən xəbər verir. Ailədə ən kiçik olsa da özünü zirvədə təsəvvür edir.

Türkan Alpturan - Hüseyinlinin bu işi göstərir ki, incəsənət yalnız estetik zövq yaratmaqla kifayətlənmir, o, həm də insan psixologiyasının, sosial münasibətlərin və ailə dəyərlərinin dərin qatlarını açmaq gücünə malikdir. “Vaz və 4 çiçək” əsəri sadə kompozisiyası ilə mürəkkəb bir həqiqəti çatdırır: ailə – müxtəlif fərdlərin bir bütövə çevrildiyi, sevgi və anlayış üzərində qurulan canlı bir sistemdir.

Bu rəsmi seyr edən hər kəs, istər-istəməz öz ailəsini xatırlayır və bu dörd çiçəyin arasında öz yerini axtarır. Bəlkə də

ZAUR USTAC

bu əsərin ən böyük uğuru da elə bundadır – o, hər kəsə tanış olan, amma bəzən ifadə edə bilmədiyimiz hissləri rənglər vasitəsilə dilləndirir.

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

Qardaşı Ayxan və Türkan xanım

TURAN NOVRUZZLUNUN YAZILARI

“TÜRKAN ALPTURAN”

“Yaz günü” – rənglərin, həyatın və daxili harmoniyanın poetik təsviri

(Yeddinci yazı)

Müasir gənc rəssam Türkan Alpturan - Hüseyinlinin “Yaz günü” adlı əsəri ilk baxışdan sadə bir təbiət təsviri kimi görünə bilər, əslində bu tablo həyatın yenilənməsi, ruhun sakitliyi və insanın daxili dünyasının incə qatları haqqında dərin publisistik mesaj daşıyır. Rəsm həm kompozisiya, həm rəng seçimi, həm də simvolika baxımından yaz fəslinin yalnız təbiətdə deyil, insanın ruhunda baş verən oyanışını ifadə edir.

Əsərin mərkəzində yerləşən quş obrazı azadlıq, ümid və həyat enerjisinin simvolu kimi çıxış edir. Onun mavi və bənövşəyi çalarlarla işlənmiş bədəni sanki səma ilə yer arasında bir körpü rolunu oynayır. Bu rənglər psixologiyada sakitlik, harmoniya və daxili balans hissi ilə əlaqələndirilir. Rəssamın bu seçimləri təsadüfi deyil – burada tamaşaçıya ötürülmək istənilən əsas mesaj daxili sükunət və ümidin qorunmasıdır.

Quşun ətrafını əhatə edən çiçəkli budaqlar isə yazın gəlişini, təbiətin yenidən dirçəlişini simvolizə edir. Ağ çiçəklər saflığın, təmiz niyyətlərin və yeni başlanğıcların rəmzidir. Bu baxımdan əsər yalnız təbiət mənzərəsi deyil, həm də insan həyatında yeni mərhələlərin başlanmasını ifadə edən poetik bir metaforadır. Rəsmdə diqqət çəkən əsas xüsusiyyətlərdən biri dairəvi kompozisiyadır. Budaqların quşu əhatə etməsi sanki onu qoruyan bir mühit yaradır. Bu, psixoloji baxımdan təhlükəsizlik, ailə istiliyi və qorunma hissini ifadə edir. Belə bir quruluş tamaşaçıda sakitlik və rahatlıq hissi oyadır.

Kompozisiyanın mərkəzində yerləşən quş həm də diqqətin fokus nöqtəsidir. Bu, insanın həyatında əsas olan dəyərlərin – sevgi, ümid və azadlığın – ön plana çıxarılması kimi yozula bilər. “Yaz günü” əsərinə ümumi psixologiya prizmasından yanaşdıqda burada bir neçə mühüm məqam ortaya çıxır:

ZAUR USTAC

-Quş – insanın daxili “mən”i, azad olmaq istəyi və ruhun uçuş arzusu,
-Çiçəklər – emosional yenilənmə, sevgi və həyat enerjisi,
-Budaqlar – həyatın dayaqları, ailə və sosial bağlardır. Etibar, dayanıqlığı və inkişafı simgələyir.

Bu elementlərin bir araya gəlməsi göstərir ki, insan yalnız azadlıqla deyil, eyni zamanda bağlılıqla da tamamlanır. Yeni, azad ruh ailə və sevgi ilə harmoniyada olduqda həqiqi xoşbəxtlik yaranır.

Rəssamın istifadə etdiyi pastel fon əsərə yumşaqlıq və poetiklik qatır. Bu fon üzərində parlaq rəngli quşun seçilməsi isə həyatın monotonluq içində belə öz parlaqlığını qoruduğunu göstərir. Rənglərin bu kontrastı tamaşaçıda həm estetik zövq yaradır, həm də emosional təsir gücünü artırır.

“Yaz günü” əsəri yalnız bir rəsmdən ibarət deyil – bu, həyat fəlsəfəsinin vizual ifadəsidir. Yaz burada sadəcə təbiət hadisəsi deyil, həm də insanın daxili dirçəlişidir. Hər bir çiçək, hər bir rəng sanki deyir: həyat davam edir, yenilənir və hər dəfə yeni ümidlərlə başlayır.

Gənc rəssamın bu əsərində diqqət çəkən ən mühüm cəhət onun sadə motivlər vasitəsilə dərin mənə ötürə bilməsidir. Bu isə gələcəkdə onun daha böyük və daha təsirli əsərlərə imza atacağına göstəricisidir.

Türkan Alpturan - Hüseyinlinin “Yaz günü” əsəri incə duyğuların, təbiət sevgisinin və insan ruhunun harmoniyasının bədii təcəssümüdür. Bu tablo tamaşaçını yalnız baxmağa deyil, həm də düşünməyə, hiss etməyə və öz daxili dünyasına səyahət etməyə dəvət edir.

Bu əsər göstərir ki, bəzən ən sadə görüntülərin arxasında ən dərin həqiqətlər gizlənir – və məhz sənət bu həqiqətləri görünən edir.

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

“TÜRKAN ALPTURAN”

“Pinqvin balası” – uşaq təxəyyülünün saf və isti dünyasına açılan pəncərə

(Səkkizinci yazı)

Gənc rəssam Türkan Alpturan - Hüseyinli-nin “Pinqvin balası” adlı əsəri ilk baxıřdan sadə, hətta uřaqcasına nağılvari görünə bilər. Lakin bu sadəliyin arxasında həm estetik zövq, həm də dərin emosional qatlar gizlənir. Bu əsər yalnız bir heyvan (quřun) təsviri deyil – o, uřaqlıĝın saflıĝını, sevincini v  qorunmaĝa ehtiyac duyan incə dünyasını ifadə edən vizual bir poetikadır.

Tablodada təsvir olunan balaca pinqvin obrazı minimal detallar vasitəsilə yaradılıb. Qara və aĝ rənglərin klassik kontrastı üzərində qurulan kompozisiya, qırmızı papaq v  ř rf vasitəsilə canlandırılıb. Bu rəng seçimi təsadüfi deyil: qırmızı istiliyi, sevgini v  həyat enerjisini simvolizə edir. Soyuq iqlimd  yařayan pinqvinin üzərindəki bu isti rənglər sanki insan qayĝısının v  diqqətinin r mzin  çevrilir.

Sadə xətlər, yumřaq formalar v  böyük gözlər obrazı daha da canlı və emosional edir. Bu üslub uřaqların dünyanı qavrama formasına yaxındır – konkretlikdən çox hissiyyat üstünlük t řkil edir.

Psixoloji baxımdan “Pinqvin balası” əsəri təhlükəsizlik və sevgi ehtiyacını əks etdirir. Balaca v  m dafisiz görünən obraz üzərindəki papaq v  ř rf vasitəsilə “qorunma” mesajı verir. Bu isə uřaĝın ailə mühitində hiss etdiyi isti münasibətlərin simvolik ifadəsidir.

Pinqvinin iri, iřıqlı gözləri isə diqqətəlayiqdir. Bu gözlər tamařa ı ilə birbařa emosional əlaqə yaradır. Sanki o, baxan ř xsd n sevgi və diqqət gözləyir. Bu x susiy t uřaq r ssamlıĝının  n güclü tərəflərindən biridir – səmimiyyət v  birbařa emosional ünsiyyət.

Fonun sadə, açıq rəngdə saxlanılması əsas obrazı  n plana

çıxarır. Bu üsul klassik rəssamlıqda da tez-tez istifadə olunur: diqqət yayındırıcı elementlərdən qaçaraq əsas ideyanı vurğulamaq. Türkan Hüseynlinin bu yanaşması onun intuitiv olaraq kompozisiya qanunlarını hiss etdiyini göstərir. Qar dənəciklərini xatırladan xırda ağ nöqtələr isə əsərə dinamika qatır. Bu elementlər həm qış atmosferi yaradır, həm də kompozisiyaya poetik bir yüngüllük verir.

“Pinqvin balası” yalnız şirin bir obraz deyil. O, həm də:
-uşaqlığın təmizliyini,
-qayğı və sevgiyə olan ehtiyacı,
-sadəlikdə gizlənən gözəlliyi simvolizə edir.

Balaca pinqvin – zəif, lakin ümid dolu bir varlıqdır. Onun üzündəki sakit ifadə isə dünyaya inamı və təhlükəsizliyə olan ehtiyacı əks etdirir.

Türkan Alpturan - Hüseynlinin “Pinqvin balası” əsəri göstərir ki, böyük sənət yalnız mürəkkəblikdə deyil, bəzən ən sadə formaların içində gizlənir. Bu tablo uşağın daxili dünyasının güzgüsü, sevgi və qayğının vizual ifadəsidir.

Bu əsər tamaşaçıya bir sual ünvanlayır: biz öz daxilimizdəki o saf və səmimi “balaca varlığı” qoruyub saxlaya bilirikmi? Məhz bu sual əsəri sadəcə bir rəsmdən çıxarıb, düşüncəyə və hissə çevrilən sənət nümunəsinə çevirir.

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

Rəsm əsərlərinin analizi üzrə baş məsləhətçi:

Psixoloq Lalə Əhmədova

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri haqqında

“TÜRKAN ALPTURAN”

“Quş yuvası” – uşaqlıq dünyasının rəngi

(Doqquzuncu yazı)

Gənc rəssam Türkan Alpturan - Hüseyinlinin “Quş yuvası” adlı rəsm əsəri ilk baxışdan sadə, hətta nağılvari görünə bilər. Lakin bu sadəliyin arxasında həm estetik duyumun, həm də incə psixoloji müşahidənin izləri aydın şəkildə sezilir. Əsər, uşağın dünyanı necə gördüyünü və necə hiss etdiyini bizə rənglər, formalar və simvollar vasitəsilə çatdırır.

Rəsm məkəzində yerləşən kiçik taxta quş yuvası yalnız fiziki bir obyekt deyil, həm də “ev”, “sığınacaq” və “təhlükəsizlik” anlayışlarının bədii simvoludur. Yuva üzərində dayanmış rəngarəng quş isə həyatın, azadlığın və ümidin təcəssümüdür. Bu iki obraz – yuva və quş – birlikdə insan həyatının ən fundamental münasibətini ifadə edir: kök və qanad.

Rənglərin seçimi burada xüsusi diqqət çəkir. Sarı, yaşıl və qırmızı tonların harmoniyası həyat enerjisini, sevinc və dinamizmi ifadə edir. Mavi dam isə sakitlik və sabitlik rəmzi kimi çıxış edir. Bu rəng balansı əsərdə emosional tarazlıq yaradır.

Əsərdəki çiçəklər reallıqdan daha çox uşağın təsəvvüründə formalaşmış ideal gözəlliyi əks etdirir. Onların iri və parlaq təsviri diqqəti cəlb edir və sanki tamaşaçını bu rəngli dünyaya daxil olmağa dəvət edir. Bu yanaşma uşaqların dünyanı daha emosional və şişirdilmiş formada qəbul etməsinin bədii ifadəsidir.

Quşun qeyri-adi rəng çalarları da təsadüfi deyil. Bu, real quşdan çox, xəyalın məhsulu olan bir varlıqdır – azad düşüncənin, sərbəhsiz fantaziyanın simvoludur.

Psixoloji baxımdan “Quş yuvası” əsəri uşağın daxili ehtiyaclarını əks etdirən maraqlı nümunədir. Yuva – qorunmaq, sevilmək və qəbul olunmaq istəyinin simvoludur. Onun üzərində dayanan quş isə bu təhlükəsiz mühitdən güc alaraq dünyaya açılmağı təmsil edir.

ZAUR USTAC

Çiçəklərlə əhatələnmiş yuva ailə mühitinin istiliyini xatırladır. Bu, uşağın ailəyə bağlılığını və sevgini rənglər vasitəsilə ifadə etməsinin göstəricisidir.

Kompozisiya baxımından əsər mərkəzləşdirilmiş quruluşa malikdir. Bütün diqqət yuva və onun üzərindəki quşa yönəlir. Yan tərəflərdə yerləşən çiçəklər isə bu mərkəzi ideyanı tamamlayan dekorativ elementlər kimi çıxış edir.

Fırça vuruşlarının sərbəstliyi və rənglərin bir qədər naiv tətbiqi əsərə səmimiyyət və canlılıq qatır. Bu texnika akademik dəqiqlikdən çox emosional ifadəyə üstünlük verildiyini göstərir.

“Quş yuvası” yalnız bir uşaq rəsmi deyil – bu, həyatın ən sadə, amma ən dərin həqiqətlərinin bədii ifadəsidir. Türkan Hüseynli bu əsərində bizə göstərir ki, sənət yaşdan asılı deyil; əsas olan dünyaya necə baxmaq və onu necə hiss etməkdir.

Bu rəsm bizə xatırladır ki, hər bir insanın daxilində bir “yuva” və bir də “uçmaq istəyən quş” var. Onları qorumaq və inkişaf etdirmək isə həyatın ən böyük sənətidir.

RƏNGLƏRİN DİLƏ GƏLDİYİ UŞAQLIQ DÜNYASI

Rəsm əsərlərinin analizi üzrə baş məsləhətçi:

Psixoloq Lalə Əhmədova

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin fotoları

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri haqqında

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri haqqında

“TÜRKAN ALPTURAN”

HEKAYƏLƏR HAQQINDA

(Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri)

Uşaq qəlbinin saflığından doğan mərhəmət hekayəsi

(Türkan Alpturan (Hüseynli)nin “Pambıq” hekayəsi haqqında – onuncu yazı)

Müasir uşaq ədəbiyyatında (çox az sayda olan uşaq, yeniyetmə və gənclərin yaradıcılığında) səmimiyyət, sadəlik və mənəvi dəyərlərin aşılınması hər zaman xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Gənc rəssam-yazıçı Türkan Alpturan (Hüseynli)nin “Pambıq” adlı hekayəsi də məhz bu baxımdan diqqətəlayiq nümunələrdən biridir. Bu kiçik həcmli, lakin dərin məzmunlu hekayə uşaq təfəkkürünün incəliyini, təbiətə yaxınlığını və saf duyğularını özündə ehtiva edir.

Hekayənin başlanğıcında oxucu yağışlı bir meşə mənzərəsi ilə qarşılaşır. Təbiətin canlı təsviri – yağışın bolluğu, heyvanların islanması, quşların isə bu vəziyyətdən sevinc duyması – müəllifin müşahidə qabiliyyətinin güclü olduğunu göstərir. Bu təsvirlər həm də uşaqlara təbiətin müxtəlif tərəflərini anlamağa kömək edir: bir hadisə kimisi üçün çətinlik, digəri üçün sevinc ola bilər.

Əsərin əsas qəhrəmanı olan Pambıq isə sadəcə bir siçan deyil – o, tənha, qorxmuş və köməyə möhtac bir varlıqdır. Onun taleyi uşaqlarda empatiya hissini oyadır. Atasını itirməsi, anasının yoxluğu, yuvasının dağılıb su ilə dolması kimi hadisələr balaca oxucunu dərindən təsirləndirir. Bu məqamda müəllif uşaqlara həyatın çətinliklərini göstərsə də, bunu qorxu yox, anlayış və mərhəmət üzərindən təqdim edir.

Hekayənin ən təsirli hissəsi isə xeyirxah sincabın ortaya çıxmasıdır. Sincab obrazı burada sadəcə bir heyvan deyil, humanizmin, yardımlaşmanın və paylaşmanın simvoludur. O, Pambığa yalnız yemək vermir, həm də ona sığınacaq yaradır,

“TÜRKAN ALPTURAN”

təhlükəsizlik hissi bəxş edir. Bu epizod uşaqlara öyrədir ki, yaxşılıq etmək böyük qəhrəmanlıq deyil, kiçik, amma səmimi addımlardan başlayır.

Hind qozunun qabığından düzəldilən yuva isə rəmzi mənə daşıyır. Bu, çətin şəraitdə belə çıxış yolu tapmağın, ümidini itirməməyin bir simvoludur. Eyni zamanda müəllif burada yaradıcı düşüncəni və praktik ağılı da ön plana çəkir.

“Pambıq” hekayəsinin dili sadə və axıcıdır. Bu, onun əsas üstünlüklərindən biridir. Uşaqlar üçün yazılan əsərlərdə dilin aydın olması vacibdir və Türkan Alpturan bu prinsipi uğurla qoruyur. Eyni zamanda hekayədəki təsvirlər onun rəssam təxəyyülünün güclü olduğunu da göstərir – oxucu sanki hər səhnəni göz önündə canlandırır bilir.

Əsərin sonunda Pambığın artıq qorxmaması, yuvasında sakitcə anasını gözləməsi ümid mesajı verir. Bu, uşaqlara səbirlə olmağı, çətin anların keçici olduğunu və yaxşı insanların hər zaman mövcud olduğunu aşılayır.

Nəticə etibarilə, “Pambıq” hekayəsi kiçik oxucular üçün yazılsa da, böyük mənəvi dəyərlər daşıyan bir əsərdir. Burada mərhəmət, dostluq, yardımlaşma və ümid kimi anlayışlar sadə, lakin təsirli formada təqdim olunur. Gənc müəllifin bu əsəri onun gələcəkdə daha böyük və dərin məzmunlu ədəbi nümunələr ortaya qoyacağından xəbər verir.

“Pambıq” – tək-cə bir siçanın hekayəsi deyil, insan olmağın, başqasının dərdinə şərik çıxmağın kiçik, amma dəyərli dərsidir.

Uşaq təxəyyülünün rəngləri

(“Rəssam Türkan v  panda Mimi” hekayəsi haqqında – on birinci yazı)

M sair dövrdə uşaqaların yaradıcılıq dünyası təkcə rənglər v  şakill rl  deyil, həm də söz və təxəyyülün vəhdəti ilə formalaşır. Gənc rəssam-yazıçı Türkan Alpturan (Hüseyinli)nin “Rəssam Türkan v  panda Mimi” adlı hekayəsi bu baxımdan xüsusi diqqətəlayiq nümunələrdən biridir. Bu əsər sadə uşaq hekayəsi olmaqla yanaşı, həm də dostluq, empatiya, yaradıcılıq və mədəniyyətlərarası ünsiyyət kimi mühüm dəyərləri  z nd  birləşdirən mənəvi-estetik bir m tndir.

Hekayənin bařlanğıcı oxucunu dərhal uşaqlıq dünyasının saf v  səmimi mühitinə aparır. Parkda oturub şakil  k n balaca rəssam obrazı – bařında qırmızı beret, əynində panda şakilli  nl k – artıq oxucuya onun daxili dünyası haqqında ilkin təsəvvür yaradır. Bu təsvirlər təkcə vizual deyil, həm də simvolik xarakter dařıyır. Rəssamın geyimi onun yaradıcılıq ruhunu, panda təsviri isə gələcək hadisələrin poetik x b r cisini əks etdirir.

Əsərin  n maraqlı məqamlarından biri reallıqla fantaziyanın incə şakild  qovuşmasıdır. Balaca pandanın – Miminin qəfil peyda olması uşaqaların sərhədsiz təxəyyülünün təzahürüdür. Bu, həm də uşaqaların dünyanı necə qəbul etdiyini göstərir: onlar   n qeyri-mümkün anlayışı yoxdur, hər şey mümkündür və hər şey dostluğa çevrilə bilər. Miminin danıřması, onunla qurulan dialoq əsərə nağılvari bir ahəng qatır.

Hekayənin əsas ideya xətti dostluq üzərində qurulub. Türkan v  Mimi arasında yaranan münasibət qısa zamanda dərin bağa

“TÜRKAN ALPTURAN”

çevrilir. Bu dostluq yalnız birgə vaxt keçirmək deyil, həm də mədəniyyətlərin paylaşılmasıdır. Mimi Yaponiyadan, Türkan isə Türkiyədən danışır. Bu epizodlar uşaqlara erkən yaşdan fərqli ölkələrə, mədəniyyətlərə maraq və hörmət aşılamaq baxımından əhəmiyyətlidir. Xüsusilə sakura bağçaları, qağayılar və göyərçinlər kimi obrazlar əsərin poetik məkanını genişləndirir.

Ad günü səhnəsi isə hekayənin emosional kulminasiyasıdır. Burada müəllif uşaqların sevincini, birlikdə paylaşmağın gözəlliyini və qəfil baş verən kiçik uğursuzluğun yaratdığı kədəri incəliklə təqdim edir. Tortun düşməsi və Miminin ağlaması çox tanış, real bir uşaq reaksiyasıdır. Lakin məhz bu məqamda Türkanın yaradıcı yanaşması üzə çıxır. O, problemi adi şəkildə həll etmir, onu sənət vasitəsilə aradan qaldırır – qızılgül ləçəkləri ilə tortu bəzəyərək həm estetik, həm də mənəvi bir həll yolu tapır. Bu, uşaqlara öyrədir ki, çətinliklər qarşısında yaradıcılıq və düşüncə ilə çıxış yolu tapmaq mümkündür.

Hekayənin sonu isə ümid və arzu ilə tamamlanır. Miminin sakura bağlarında birlikdə gəzmək arzusu təkçə bir səfər istəyi deyil, dostluğun davamlılığının və gələcəyə inamın rəmzidir. Bu arzu uşaqlara xəyal qurmağın gözəlliyini və dostluğun sərhəd tanımadığını xatırladır.

Publisistik baxımdan bu hekayə uşaqların estetik və mənəvi inkişafında mühüm rol oynaya biləcək bir nümunədir. Burada didaktika açıq şəkildə deyil, hadisələrin təbii axarında təqdim olunur. Oxucuya nəsihət verilmir, əksinə, o, hadisələrdən özü nəticə çıxarır. Bu isə müasir uşaq ədəbiyyatının əsas prinsiplərindən biridir.

ZAUR USTAC

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin bu hekayəsi göstərir ki, uşaq yaradıcılığı sadəcə sadə təsvirlərdən ibarət deyil. Bu yaradıcılıq həm də dərin emosional zənginlik, geniş dünyagörüşü və incə estetik duyum tələb edir. “Rəssam Türkan və panda Mimi” məhz bu keyfiyyətləri özündə birləşdirərək həm uşaqlar, həm də böyüklər üçün oxunaqlı və düşündürücü bir əsər kimi yadda qalır.

Nəticə etibarilə, bu hekayə uşaqlığın ən saf duyğularını – dostluğu, sevinc və kədəri, paylaşmağı və xəyalları – rəngarəng və səmimi bir dillə təqdim edir. Bu cür əsərlər gələcəyin yaradıcı, həssas və dünyaya açıq düşüncəli fərdlərinin formalaşmasına xidmət edir.

Türkan Alpturan (Hüseynli) haqqında

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin fotoları

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin rəsmləri haqqında

Türkan Alpturan (Hüseynli)nin hekayələri haqqında

“TÜRKAN ALPTURAN”

XÜSUSİ QEYDLƏR

ZAUR USTAC

Rəsm əsərləri barədə məlumat:

*Səhifə 18 - “YAZ GÜNÜ” - **Türkan Alpturan (Hüseynli)***

*Səhifə 20 - “YAZIN GƏLİŞİ” - **Türkan Alpturan (Hüseynli)***

*Səhifə 21 - “VAZ VƏ 4 ÇİÇƏK” - **Türkan Alpturan (Hüseynli)***

*Səhifə 22 - “GÜN BATIMI” - **Türkan Alpturan (Hüseynli)***

*Səhifə 23 - “QUŞ YUVASI” - **Türkan Alpturan (Hüseynli)***

*Səhifə 24 - “ÇİÇƏKLI 8” - **Türkan Alpturan (Hüseynli)***

*Səhifə 25 - “SARI ÖRDƏK FİQRU” - **Türkan Alpturan (Hüseynli)***

Monoqrafiyanın yazılma vaxtı və yeri haqqında:

10 mart 2026, Xankəndi – 10 aprel 2026, Bakı.

TƏŞƏKKÜRLƏR:

*Türkanın anası – **Turan NOVRUZLU**ya,*

*Psixoloq – **Lalə Əhmədovaya**,*

*Gənc psixoloq – **Məmmədov Dilqəm Məzahirə**,*

*Gənc türkoloq-yazar - **Yusuf Demirağa**, bütün əməyi keçən digər şəxslərə və yaradıcı kollektivə öz dərin təşəkkürümü bildirirəm.*

Hörmətlə: Zaur USTAC

“Yazarlar” jurnalının baş redaktoru, AYB və AJB-nin üzvü

“TÜRKAN ALPTURAN”

Türkan Alpturan (Hüseynli) və anası Turan NOVRUZLU

MÜƏLLİF HAQQINDA

“TÜRKAN ALPTURAN”

Zaur USTAC – Mustafayev Zaur Mustafa oğlu (1975)
AYB və AJB-nin üzvü, “Yazarlar” jurnalının baş redaktoru

ZAUR USTAC

ZAUR USTAC

(Mustafayev Zaur Mustafa oğlu)

Zaur Ustac 8 yanvar 1975-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. Ali təhsillidir. Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı, ehtiyatda olan zabitdir. Bədii-publisistik kitabların, metodiki-tədris vəsaitlərinin və balacalar üçün (ingilis dilindən) tərcümələrin müəllifidir. Əsərləri dünyada istifadə olunan əsas xarici dillərə tərcümə olunmaqala bərabər, əksər türk dillərinə də uyğunlaşdırılaraq yayımlanır. Xüsusilə kiçik yaşlı məktəblilər üçün ana dilimizdə olan öyrədici (“Gülünün şeirləri”, “Güllünün şeirləri”) şeirlərdən ibarət kitabları geniş oxucu kütləsinə tanış olmaqla (Cənubi Azərbaycanda “Tapmaca tap – rənglə”) yanaşı 2019-2020-ci təris ilindən etibarən Azərbaycanda məktəb və liseylərin məktəbhazırlıq qruplarında metodik tədris vəsaiti kimi istifadə olunur.

Zaur Ustac 1988-ci ildən indiyə qədər fasiləsiz olaraq dövrü mətbuatda dərc olunur, **50-dən artıq kitabın** müəllifidir. Bu **KİTABLARDAN**; “Oriyentir ulduzu”, “Dağ”, “Nəcəfi Elxan”, “Katren”, “40 gün-40 şeir” və “Şeir şəkillər” kitabları ölməz şəhidlərimizin əziz xatirəsinə həsr olunub. 2007-ci ildən özünün təsis etdiyi “Yazarlar” jurnalı, 2010-cu ildən isə “yazarlar.az” saytı idarəçiliyindədir.

Zaur Ustac AVMViB-nin, AJB-nin və AYB-nin üzvü, “Yazarlar” jurnalının baş redaktoru, MYK-nın icraçı katibidir.

Zaur Ustacın əsərləri 2011-ci ildən etibarən internet vasitəsi ilə bir neçə stabil və təhlükəsiz portalda yayımlanır, internetə çıxışı olan hər bir şəxs üçün əlçatandır.

“TÜRKAN ALPTURAN”

MÜNDƏRİCAT

Ön söz	3
Türkan haqqında	7
Türkanın fotoları	10
Türkanın rəsmləri	16
Türkanın hekayələri	26
Rəsmlər haqqında	32
Hekayələr haqqında	52
Xüsusi qeydlər	58
Müəllif haqqında	61

SERİYA: KÖRPƏ FİDANLAR

BAKI - 2026

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

ZAUR USTAC

QEYDLƏR

Zaur Ustac və Türkan Alpturan (Hüseynli)

Zaur Ustac

TÜRKAN ALPTURAN
(monoqrafiya)

Üzqabığının müəllifi: Gülü - Gülüze Mustafayeva.

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

“TÜRKAN ALPTURAN”

Zaur Ustac (Mustafayev Zaur Mustafa oğlu)
“Türkan Alpturan” (monoqrafiya)

Rəsm əsərlərinin analizi üzrə baş məsləhətçi: Lələ Əhmədova

Ön söz: Məmmədov Dilqəm Məzahir

Redaktorlar: Günnur Ağayeva və Yusuf Demirağ

Naşir: Tuncay Şəhrili

Kitab “Yazarlar”ın kompüter mərkəzində yığılıb,
“**JET PRINT ÇAP MƏRKƏZİ**”NDƏ çap olunub.
(“*Jet Print*”də *operativ xidmət: +994557232221*).

Təşkilati dəstək: www.ustac.az (qeyri-kommersiya).

Üzqabığının müəllifi: Gülü-Gülüzə Mustafayeva.

Kompüter tərtibatı: Tuncay Şəhrili.

Çapa imzalanıb: 11.04.2026.

Qiyməti: **PULSUZ**.

Kitab xeyriyyə məqsədi ilə nəşr olunub, heç bir
kommersiya marağı yoxdur.

Sayı: Məhdud sayda (kitabxanalar üçün).

E-kitab şəklində elektron variantı var.

Müəllif hüquqları qorunur.

Əlaqə: Tel: (+994) 70-390-39-93

E-mail: zauryazar@mail.ru

F/b: [Zaur Ustac](http://Zaur.Ustac) .

<<<< WWW.YAZARLAR.AZ və WWW.USTAC.AZ >>>>